

KOVÁCS ISTVÁN

Bánatidő

*Csak a hátat látom
a végtelen udvar mélyén is közlőrl,
s az ülőtőkét sejtető viharkabátot –
lélekre-zsugorítottan
csaknem a földig ér.
Balra disznóól,
felhangosított sivítózás,
hogyan elnyomja az ember néma sírását,
amelynél nincsen dobhártya-szagatóbb.
Jobbra parasztos labirintusvégpont:
bakterbejáratú budija
a krampácsolóként
hányódó gazdának,
iparosnak,
ha havonta egyszer otthon hál,
mint a lélek.
Álmodni se álmodja,
hogyan magvető,
cséplőgépszerelő,
hentes és mézsáros...
Trágyadombra vetve a cégér,
s ahogy mondják,
azok is,
akik fölött eljárt a történelem...
Legyenek bármennyien!*

*A kerítés vízszintes palánksora
mintha lassított nyaktilóbardként
zuhanna arra,
ki ott az összezárt tenyérhez
forradt fénykép fölé hajol
és lányát siratja...
A szalagavatás
örökre elmarad.
A tételhúzás is.
Matrózblúzos csodálkozás
az el nem ballagott élet.
Vigyázzállásban a megfenyített őrangyal.
Figyelmetlen volt.
Vagy fegyelmetlen.
Egyre megy
ezerkilencszázötvenkilencben is.*

*Ezerkilencszázötvenkilenc.
Évfordulók – minden ürüggyel.
És futószalagon gyártott bűnösök,
lóversenypályányi
száguldó-szalagon gyártott
és futtatott hősök.
Felelni kell belőlük.*

*A nagy francia forradalom
– magasztalt terrorjával együtt –
érettségi tétel,
akár a még nagyobb...,
a novemberben is októberi...
és szocialista.
A falu szocialista átszervezése is
az lesz egykoron.
És bár tilos a jövőmondás,
ezerkilencszázötvenkilencben
bejelentve
a gépesített földi mennyország eljövetele.
Akkortól kezdődik majd az új időszámítás.
Zúgjon a dózer-induló!
Dömperegjenek a dobok!
És az Operaházban,
ha kell, ha nem kell,
bőgjenek el magukat a bőgők
örömlükben!*

*Dzsipekre fel,
vastagbőrű bőrkabátosok,
boldogság-agitátorok
a „Büszkeségeink”-tablón!
S ti, mindenkinél okosabb
társadalmi munkásai
és bátrabb munkásőrei
az eszmének, új világnak,
fel teherkocsikra,
autóbuszokra,
vonatokra,
motorkerékpárookra,
be az oldalkocsikba is,
fel a biciklikre,*

s ha kell,
 női lovaglőülésben a vázra –
 igazi férfiként...
 Fel-fel a felre!
 Fel a fel-felre!
 A vonakodókat
 vontatókra,
 a közhírré tett
 parttalan boldogságunkban
 úszni nem tudókat
 kilyukadó úszógumikba,
 ahogy ez
 a csendben ellenünk kapálózók
 végleges meggyőzésére
 jól bevált eszköz,
 haladó hagyomány.
 A hálóban,
 hálózatban vergődőket
 vonjuk uszályainkba,
 hogy szabadszájúbban tátozzák
 amit
 (és akiről) tudni kell.
 Fel-fel mindenre, ami mozog...
 (Csak a vágóhidra szánt
 maradi lovakra ne!)
 Járjátok be az országot!
 (Kivéve a határsávokat...)
 Szigorú éberséget
 az álomszuszék falvakban,
 pernyelebennyel szimulálva
 pihegő kemencebűbben,

jégfogsorral
 ránk vicsorgó vermekben,
 készakarva kiszáradt
 itatókútban,
 ateista balhorgainktól
 megroggyant templomokban,
 a túlélők miatt
 tetszhalott temetőkből,
 jeltelen sírokban,
 melyekről mi tudjuk csak,
 hogy hátradrótozott kézzel
 arccal lefelé
 kiket takarnak...
 Rátok kacsint a Párt.
 Mert győz,
 aki bármi áron és eszközzel
 meggyőző
 ezerkilencszázötvenkilencben!

Ősz van.
 Kinek gyász-, kinek dologidő.
 Csak a hátakat látom
 a végtelen udvar mélyén is közlelő,
 s a kerítés szögdrójtját beolvasztó
 hóhérskarlátos szemhatárt.
 A lecsukló fejek árnyait vonszolva
 nyikorgó lassúsággal belealvad
 a megátalkodottakat szállító
 trágyáskordé,
 a kifosztott Illések szekere.

Tóthfalusi Kis Miklós koporsókövének részlete